

Analyse af kvalitative data

*Læringsseminar på DES, 04.08.2019,
Thea Nørgaard Dupont & Mia Lange*

Program:

Intro

Den analytiske proces

Skabe orden i data:

- Data management

Skabe mening i data:

- Deskriptiv analyse

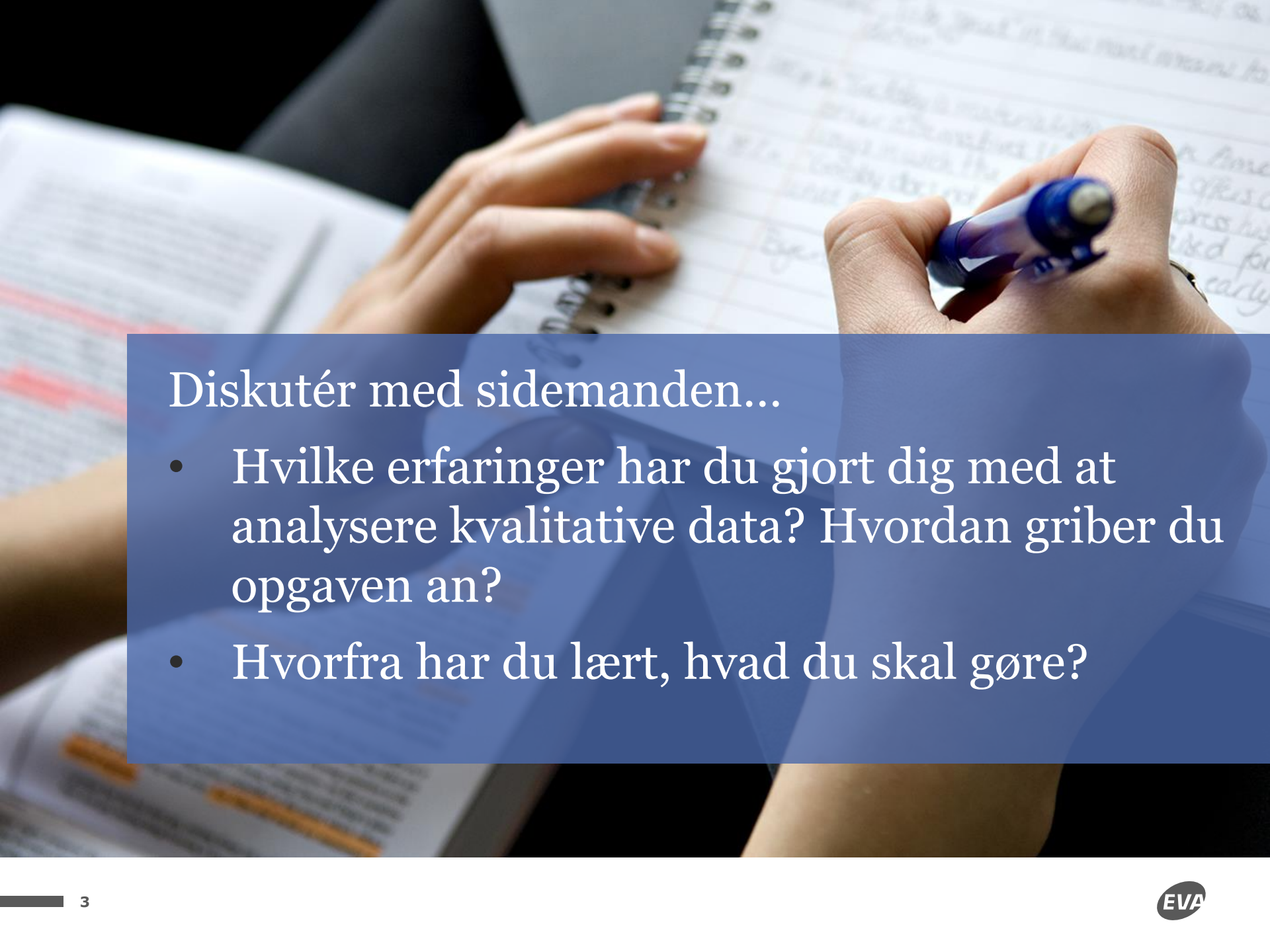
- Frokost

- Øvelse

- Forklarende og fortolkende analyse

Formidling

Afrunding/evaluering

A close-up photograph of a person's hands writing in a spiral-bound notebook. The person is using a blue pen. The notebook has lined paper and some handwritten text is visible. The background is slightly blurred, showing other papers and a desk.

Diskutér med sidemanden...

- Hvilke erfaringer har du gjort dig med at analysere kvalitative data? Hvordan griber du opgaven an?
- Hvorfra har du lært, hvad du skal gøre?

Kort om undersøgelsen bag ”øve-data”

Studenter i erhvervsuddannelserne

En undersøgelse af gymnasiale dimittenders valg og veje gennem uddannelsessystemet

Genstandsfelt:

Gruppen af studenter, der fortsætter på en erhvervsuddannelse i stedet for at fortsætte på en videregående uddannelse.

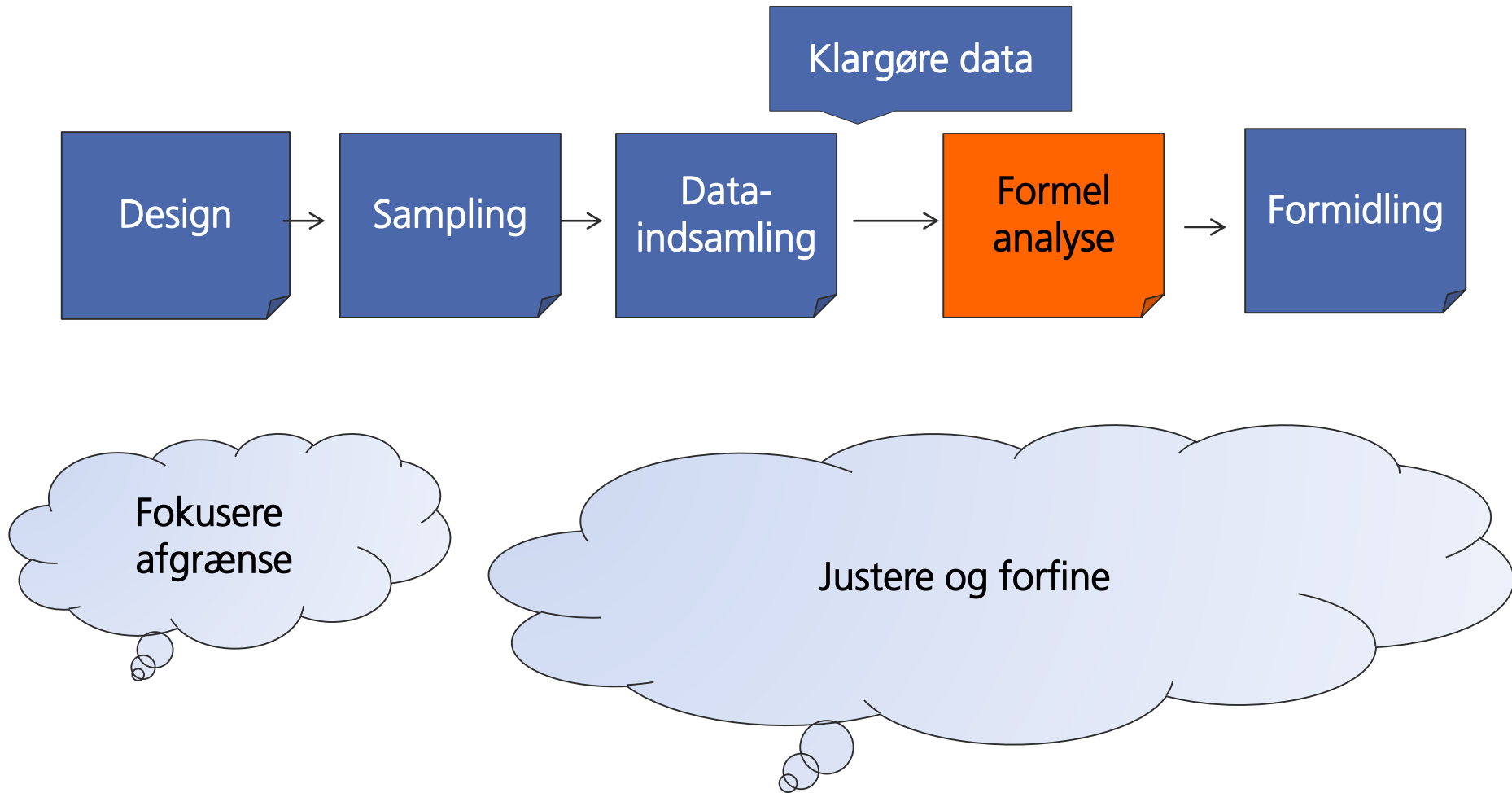
Undersøgelsesspørgsmål:

Hvad karakteriserer denne gruppe af studenter?
Hvordan ser deres veje ud?
Og hvorfor vælger de, som de gør?

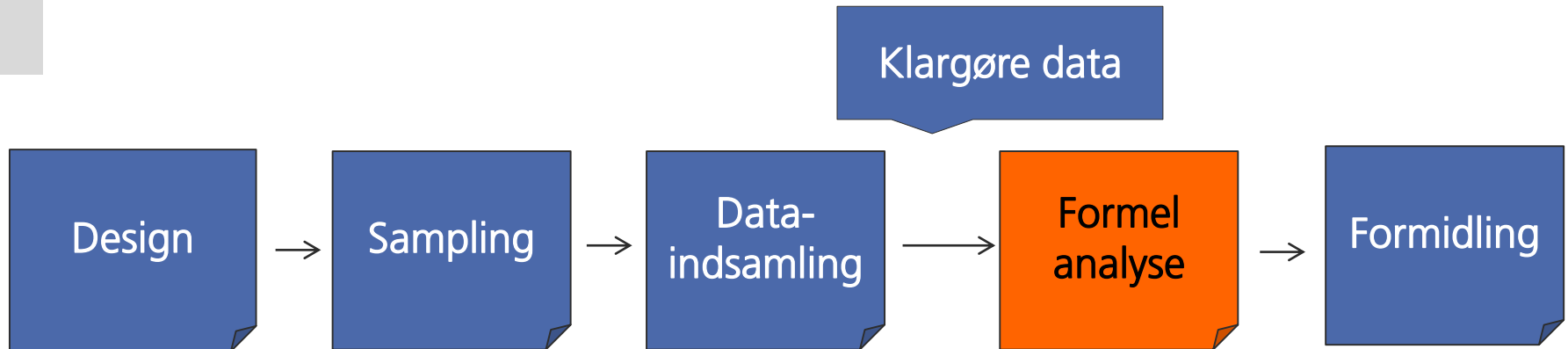
Data:

Registerdata + spørgeskema
Kvalitative enkelt-interviews

Den analytiske proces

Principper i kvalitativ analyse

Princip 1: Transparens

Tydeliggør hvordan du bevæger dig fra rådata til resultater
→ indblik i, hvordan resultater er blevet til

Princip 2: Inklusion

Inkluderer alle *relevante* data - også de besværlige og enkeltstående
→ nuanceret billede af genstandsfeltet

Princip 3: Autencitet

Bevar forbindelsen til rådata ved at fastholde oprindelige ord og udtryk
→ empirisk klangbund

Pause – 10 minutter

Den formelle analytiske proces

Data
management

Skab orden i data

Opgave: Konstruere en framework-matrice for at gøre data håndterbare

Deskriptiv
analyse

Skab mening i data

Opgave: konstruere kategorier, klassifikationer og typologier, der viser forskellige typer af respons

Fortolkende/
forklarende
analyse

Opgave: Anvise mulige forklaringer på et fænomen ved at identificere sammenhænge og skjulte logikker

Framework adskiller sig fra en casebaseret tilgang

Forløb

10. Klasse → stx → værnepligt → Reaktionsførerudd. → ambulancebehandler i forsvaret
→ Udsendt/kørte ambulance → aftale med Falck → ambulanceassistent i 2012

Fremtid

Ambulanceredder og
paramediciner

Michelle

Vurdering af vej

- 100% tilfreds, ikke fortrudt
- Viden fra gym bragt i spil i EUD og i job

Overvejelser valg af GYM

- 100% klar, gode præstationer, et oplagt valg
- Åbnede muligheder for videre udd.
- Uafklaret om erhverv
- Forældre og lærere støttede

Overvejelser valg af EUD

- Fra forsvaret: fedt at køre ambulance
- Ønske om at køre ambulance i DK
- Måske spild af evner/stx
- Vigtigst at hun kunne blive glad
- Tog chancen og søgte hos Falck

Framework adskiller sig fra en tematisk tilgang

Overvejelser over valg af gym

Overvejelser over valg af EUD

Reference 1 - 6,63% Coverage

Oplever du, at der er nogle forskelle mellem det netstuderende kan på den front i forhold til den ordinære studerende?

Den ordinære uddannelse giver så meget. Den udvikling der sker i løbet af de fire år, den er tydelig. Man kan mærke forsken på, om man har 1. 2. 3. eller 4. årstuderende i praktik, men også det at du er en del af en uddannelse på en anden måde. At du kommer der dagligt i forhold til at du er netstuderende. Jeg har prøvet at undervise på de der seminarer, hvor man er mange til stede – det er meget kompakt program, fordi man skal nå en hel masse. Jeg føler, at når man studerer på en netuddannelse, er der perioder hvor du ikke er så meget på og så er der perioder, hvor du har rigtig travlt. Det har du op til fx et seminar, men i den mellemiggende periode er der ting, som de ikke helt har fået med på samme måde. Det er anderledes at være til stede i rummet end at få skrevne oplysninger.

Der er rigtig mange faglige diskussioner, hvor det at man kommer i dialog med andre – både underviseren og de andre studerende, det gør, at man får mere med. Man kommer dybere ned i det end ved bare selv at læse litteraturen.

Reference 2 - 5,76% Coverage

Noget der også er bekymring for, er deres relationskompetencer. Det her med kollegaer og andre professionelle – er det så ens mellem net- og normale studerende?

De oplever at have relationer til andre studerende og deres undervisere – det synes jeg er en styrke. Jeg ser uddannelsen som en måde til at få nogle diskussioner – det kan være i fredagsbaren, i kantine – du diskuterer dit fag undervejs, ligesom når vi andre er på kurser. Den del savner man som netstuderende.

- Akademisk/analytiske kompetencer (planlægge patient forløb, planlægge undervisningsforløb)

Hvad med deres akademiske og analytiske kompetencer? Den nære teoretiske del af det?

Det synes jeg ikke, der er. Du kan læse din litteratur, få vejledning af en underviser i de ting der kunne være problematiske. Det er den nemmeste ting at håndtere via nettet. Nu er der indført meddepligt. Tidligere var det sådan, at når der ikke var meddepligt, var det ikke alle der mødte op og fik de relevante teorigennemgange.

Reference 3 - 17,41% Coverage

Hvordan er fagsproget? Det er noget af den bekymring vi kan se i mødet med netstuderende, det der med at opbygge et fagsprog?

Det kan man sige er et stort område. Der tror jeg praktikken er medvirkende til, at man kommer ud og får diskuteret de ting. Man må formode, at alle læser den litteratur, der bliver sat på dagsordenen, og det er det samme, men jeg tror at dialogen med underviseren er meget givende i forhold til at få et fagsprog, at man selv prøver at anvende de termer, der er i spil.

Nogle af de netstuderende er netstuderende, fordi de har et arbejde, og så har man det i kraft af sin praksis, hvis man aldrig har været i den verden, er det svært, men hvis man er kommet ind på en anden måde, som vikar, faglærer eller lignende er det noget andet. Der er stor forskel på det netstuderende i den sammenhæng.

Hvis man ser bort fra den gruppe, der er skolet ind i skolen

Der fornemmer jeg, at det er svært for dem for der er mange ting man skal. En del af det bliver noget man gør derhjemme. At studere alene kræver arbejdsmoral, disciplin – der har jeg oplevet at der er lagt faste rammer ind med at i den uge, der læser man de og de tekster, og der læser man de og de opgaver. Det er en styrke, som man på læreruddannelsen i

Reference 1 - 6,63% Coverage

Oplever du, at der er nogle forskelle mellem det netstuderende kan på den front i forhold til den ordinære studerende?

Den ordinære uddannelse giver så meget. Den udvikling der sker i løbet af de fire år, den er tydelig. Man kan mærke forsken på, om man har 1. 2. 3. eller 4. årstuderende i praktik, men også det at du er en del af en uddannelse på en anden måde. At du kommer der dagligt i forhold til at du er netstuderende. Jeg har prøvet at undervise på de der seminarer, hvor man er mange til stede – det er meget kompakt program, fordi man skal nå en hel masse. Jeg føler, at når man studerer på en netuddannelse, er der perioder hvor du ikke er så meget på og så er der perioder, hvor du har rigtig travlt. Det har du op til fx et seminar, men i den mellemiggende periode er der ting, som de ikke helt har fået med på samme måde. Det er anderledes at være til stede i rummet end at få skrevne oplysninger.

Der er rigtig mange faglige diskussioner, hvor det at man kommer i dialog med andre – både underviseren og de andre studerende, det gør, at man får mere med. Man kommer dybere ned i det end ved bare selv at læse litteraturen.

Reference 2 - 5,76% Coverage

Noget der også er bekymring for, er deres relationskompetencer. Det her med kollegaer og andre professionelle – er det så ens mellem net- og normale studerende?

De oplever at have relationer til andre studerende og deres undervisere – det synes jeg er en styrke. Jeg ser uddannelsen som en måde til at få nogle diskussioner – det kan være i fredagsbaren, i kantine – du diskuterer dit fag undervejs, ligesom når vi andre er på kurser. Den del savner man som netstuderende.

- Akademisk/analytiske kompetencer (planlægge patient forløb, planlægge undervisningsforløb)

Hvad med deres akademiske og analytiske kompetencer? Den nære teoretiske del af det?

Det synes jeg ikke, der er. Du kan læse din litteratur, få vejledning af en underviser i de ting der kunne være problematiske. Det er den nemmeste ting at håndtere via nettet. Nu er der indført meddepligt. Tidligere var det sådan, at når der ikke var meddepligt, var det ikke alle der mødte op og fik de relevante teorigennemgange.

Reference 3 - 17,41% Coverage

Hvordan er fagsproget? Det er noget af den bekymring vi kan se i mødet med netstuderende, det der med at opbygge et fagsprog?

Det kan man sige er et stort område. Der tror jeg praktikken er medvirkende til, at man kommer ud og får diskuteret de ting. Man må formode, at alle læser den litteratur, der bliver sat på dagsordenen, og det er det samme, men jeg tror at dialogen med underviseren er meget givende i forhold til at få et fagsprog, at man selv prøver at anvende de termer, der er i spil.

Nogle af de netstuderende er netstuderende, fordi de har et arbejde, og så har man det i kraft af sin praksis, hvis man aldrig har været i den verden, er det svært, men hvis man er kommet ind på en anden måde, som vikar, faglærer eller lignende er det noget andet. Der er stor forskel på det netstuderende i den sammenhæng.

Hvis man ser bort fra den gruppe, der er skolet ind i skolen

Der fornemmer jeg, at det er svært for dem for der er mange ting man skal. En del af det bliver noget man gør derhjemme. At studere alene kræver arbejdsmoral, disciplin – der har jeg oplevet at der er lagt faste rammer ind med at i den uge, der læser man de og de tekster, og der læser man de og de opgaver. Det er en styrke, som man på læreruddannelsen i

Hvad er data management via framework?

Formål

- Gøre data håndterbare

Opgave

- Sortere data ud fra temaer ("splitte og splejse")
- Meningskondensere

Gevinster

- Overskue større, komplekse datamængder
- Casebaseret og tematisk på samme tid
- Bevare link til rådata
- Systematik til at efterleve kval principper i analysen

Udfordringer

- Tidskrævende
- Risiko for at fortabe sig i proces og miste mål af syne

Sådan konstruerer du et framework

Trin 1: Identificér frameworkets temaer

- Tag afsæt i projektets formål og spørgsmål
- Tag afsæt i interviewguides

Trin 2: Konstruér dit framework, så det består af

- **... kolonner med:**
 - Case-karakteristika (nøgleord)
 - Temaer (neutrale, tilpas overordnede)
 - Analytiske kommentarer
- **... og rækker af:**
 - Cases (fokusgruppe, person)

Trin 3: Genlæs udvalgte interview med temaer for øje

- Kan alle relevante data få en plads?
- Justér i dine temaer

Summeøvelse...

- Skal overvejelser over at være på ”rette hylde” (fx livet som kok eller tømrer) danne et nyt tema/kolonne i frameworket?
- Skal overvejelser over betydningen af at have taget to uddannelser danne et nyt tema/kolonne i frameworket?

Sådan udfylder du dit framework

Trin 1: Fælles afprøvning af et par interviews

- Kan du indfange essensen af temaer og cases?

Trin 2: Udfyld dit framework – og husk:

- Ikke (længere) en iterativ proces
- Meningskondensering er en balancegang
- Bevar oprindelige ord og udtryk, undlad at fortolke
- Forhold dig kritisk: Hvad taler de (egentlig) om?
- Notér analytiske kommentarer
- Opret links til rådata
- Løbende kvalitetssikring
- Alle relevante data skal have en plads, også "outliers"

Øvelse...

- Skim interviewudskrift

Gruppemedlem 1: Thomas

Gruppemedlem 2: Amalie

Gruppemedlem 3: Oliver

- Overvej sammenhæng mellem interview og kondensering

Den formelle analytiske proces

Data
management

Deskriptiv
analyse

Fortolkende/
forklarende
analyse

Skab orden i data

Opgave: Konstruere en framework-matrice for at gøre data håndterbare

Skab mening i data

Opgave: konstruere kategorier, klassifikationer og typologier, der viser forskellige typer af respons

Opgave: Anvise mulige forklaringer på et fænomen ved at identificere sammenhænge og skjulte logikker

Deskriptiv analyse - øvelse

1. Hvert gruppemedlem fokuserer på ét interview:

Gruppemedlem 1: Thomas (+Anders)

Gruppemedlem 2: Amalie (+ John)

Gruppemedlem 3: Oliver (+ Michelle)

2. Notér hvilke overvejelser den enkelte interviewperson har gjort sig om valg af EUD. Én overvejelse på én gul post-it. Husk kildehenvisning.

3. Gruppeøvelse: Læg jeres post-its frem og gruppér dem i kategorier på tværs af interviews. Notér kategorier på pink post-its

Kan lide at arbejde med hænderne (3)

Det gode arbejdsliv

Kan lide arbejde, hvor man er ude i frisk luft (4)

Vidste at universitetet ikke var for mig (3)

Var spild af højt snit (1)

Frokost

Deskriptiv analyse - øvelse

1. Hvert gruppemedlem fokuserer på ét interview:

Gruppemedlem 1: Thomas (+Anders)

Gruppemedlem 2: Amalie (+ John)

Gruppemedlem 3: Oliver (+ Michelle)

2. Notér hvilke overvejelser den enkelte interviewperson har gjort sig om valg af EUD. Én overvejelse på én gul post-it. Husk kildehenvisning.

3. Gruppeøvelse: Læg jeres post-its frem og gruppér dem i kategorier på tværs af interviews. Notér kategorier på pink post-its

Kan lide at arbejde med hænderne (3)

Det gode arbejdsliv

Kan lide arbejde, hvor man er ude i frisk luft (4)

Vidste at universitetet ikke var for mig (3)

Var spild af højt snit (1)

Kategorier, klassifikationer og typologier

- *resultater af deskriptiv analyse*

Kategorier: typer af svar, tæt på rådata, kan genkendes af informanter, fx *"ønsket om det gode arbejdsliv"*, *"det boglige var for svært"*, *"spild af uddannelse"*.

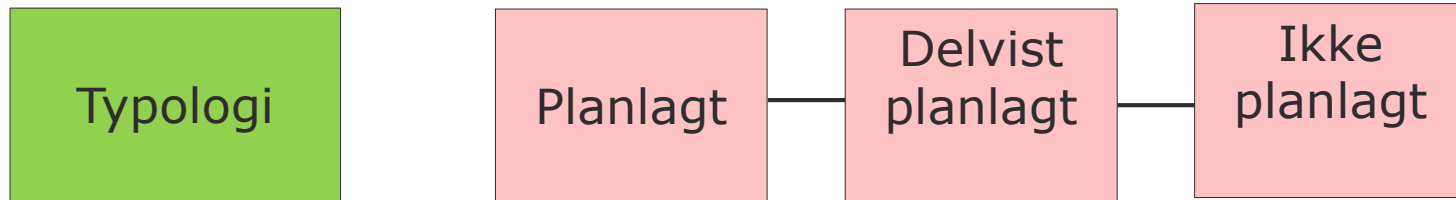
Endimensionelle klassifikationer: abstrakte grupperinger af kategorier, fx *"ydre og indre faktorer"*, *"sociale, praktiske, økonomiske forhold"* osv.

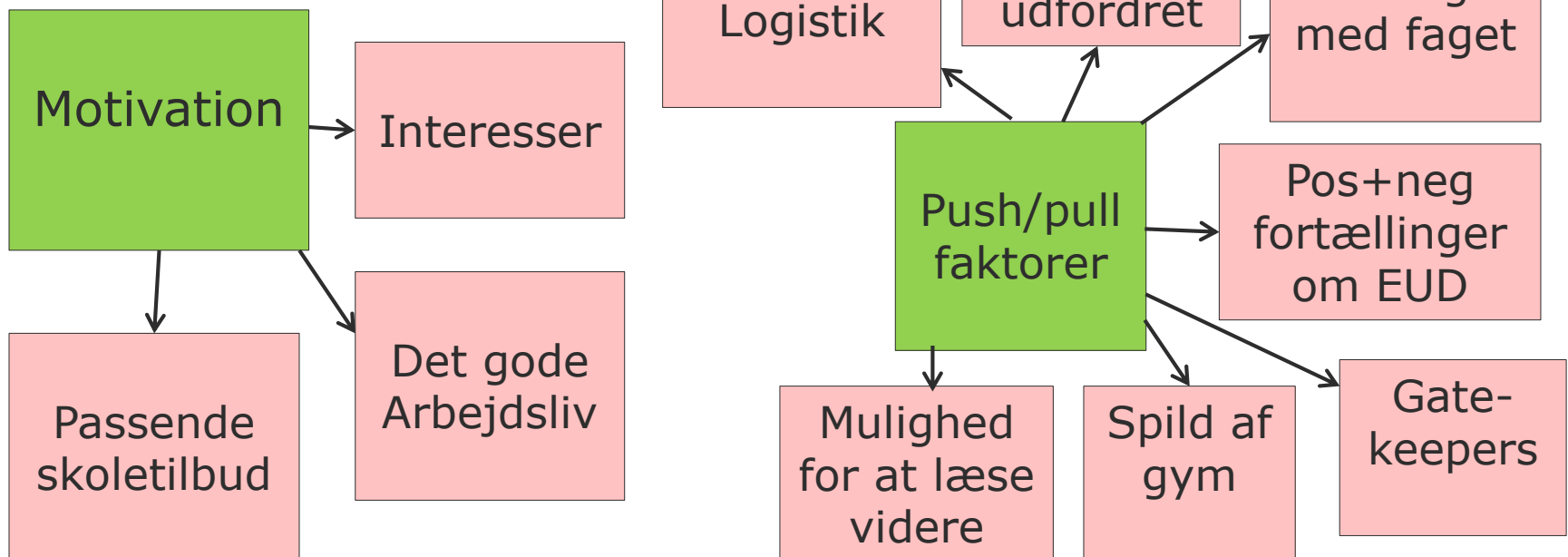
Endimensionelle typologier: Gruppering af individers adfærd eller holdninger i et kontinuum, fx *"planlagt - ikke planlagt"*, *"mangelsyn - ressourcesyn"*, *"perifær gamling - gambling-entusiast - tvangspræget gambling"*

Studenter i erhvervsuddannelserne

Hvordan ser deres veje ud? (*individer/typer af veje*)

Hvorfor vælger de, som de gør?
(*klassifikation af svar*)

Den formelle analytiske proces

Data
management

Skab orden i data

Opgave: Konstruere en framework-matrice for at gøre data håndterbare

Deskriptiv
analyse

Skab mening i data

Opgave: konstruere kategorier, klassifikationer og typologier, der viser forskellige typer af respons

Fortolkende/
forklarende
analyse

Opgave: Anvise mulige forklaringer på et fænomen ved at identificere sammenhænge og skjulte logikker

Fortolkende/forklarende analyse

Udvikle – ikke fastslå - bud på forklaringer og hypoteser:

- Fx om hvorfor noget sker for nogen – men ikke for andre?

Fortolkende/forklarende analyse baserer sig på:

- Eksplicitte eller implicitte forklaringer (begrundet i data)
- Implicitte forklaringer (analytikerens identifikation af underliggende mønstre og sammenhænge), der kalder på udnyttelse af frameworkets flerdimensionelle muligheder
- Teori/andre empiriske studier

Forklarende sammenhænge kan findes på tværs af:

- Fænomener/klassifikationer af svar, fx "passende skoletilbud" og "skoletræt"
- Subgrupper og fænomener, fx "delvist planlagt" og "spild af gym"

Fortolkende/forklarende analyse

Case	Type	Vurdering af udd. vej	Motivation	Push/pull-faktorer
1	Planlagt	Ikke fortrudt	Interesse for faget Godt skoletilbud Godt arbejdsliv	Tilbudt læreplads Mulighed for at læse videre
2	Planlagt	Ikke fortrudt	Interesse for faget Godt arbejdsliv	Familie arb i butik Tilbudt læreplads
3	Planlagt	Ikke fortrudt	Interesse for faget Godt arbejdsliv	Moster tandtekniker Fritidsjob
4	Delvist planlagt	I tvivl	Godt skoletilbud Godt arbejdsliv	EUD dårligt ry Spild af snit
5	Delvist planlagt	Ikke fortrudt	Godt skoletilbud Godt arbejdsliv	EUD dårligt ry Spild af snit
6	Delvist planlagt	Fortryder gym	Godt skoletilbud Godt arbejdsliv	Spild af snit UU-vejleder foreslog gym
7	Ikke planlagt	Fortrudt gym I tvivl om EUD	Godt arbejdsliv	Logistik Mangelfuld vejledning Dysleksi

Klar formidling om komplekse fund

Diskutér med sidemanden...

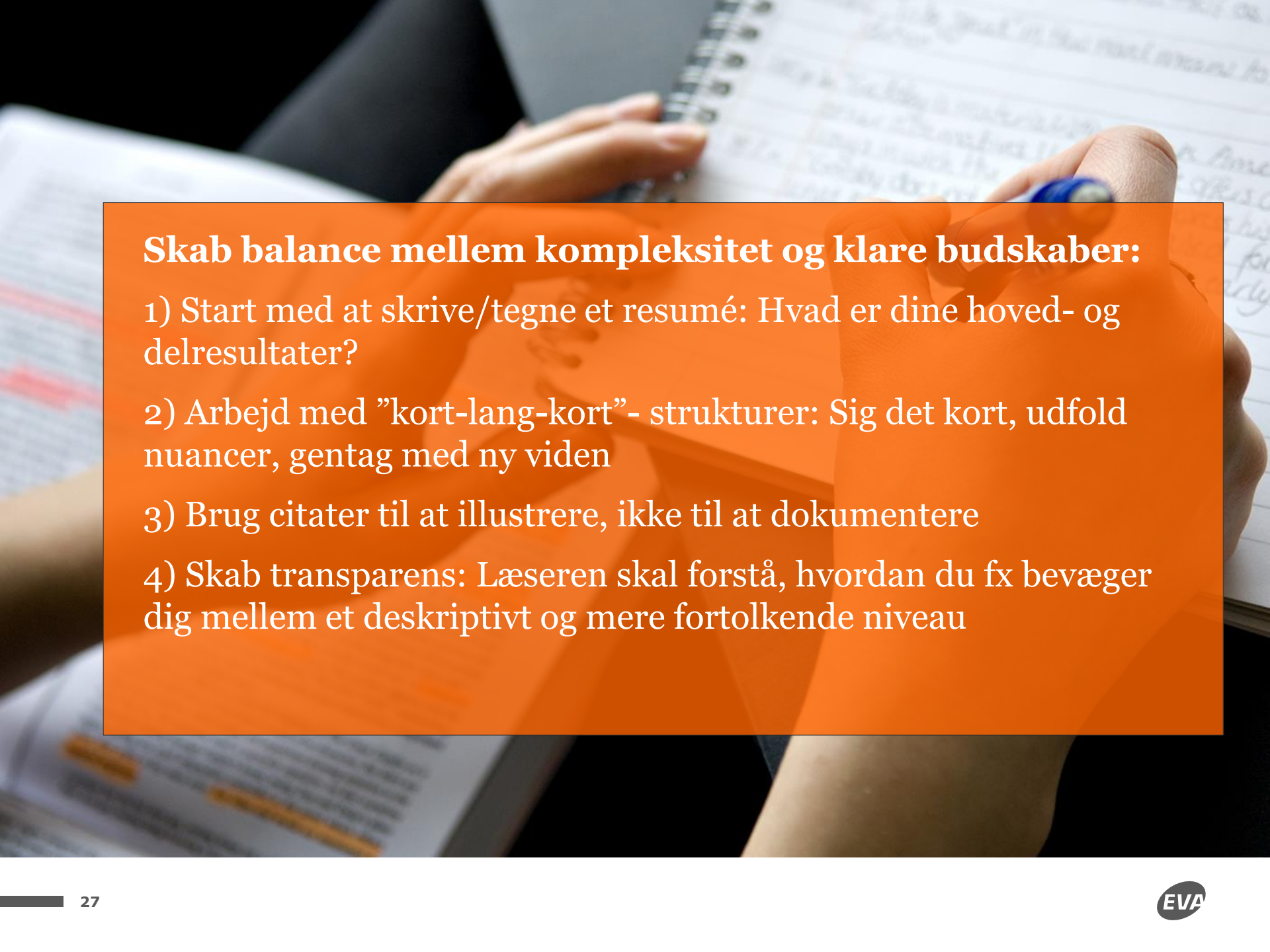
- Hvilke udfordringer er du stødt på i arbejdet med at formidle resultater af kvalitative analyser?

Kvantificering

Kompleksitet vs. klare budskaber

Klar formidling om komplekse fund
- *to hoveddilemmaer*

Skab balance mellem kompleksitet og klare budskaber:

- 1) Start med at skrive/tegne et resumé: Hvad er dine hoved- og delresultater?
- 2) Arbejd med ”kort-lang-kort”- strukturer: Sig det kort, udfold nuancer, gentag med ny viden
- 3) Brug citater til at illustrere, ikke til at dokumentere
- 4) Skab transparens: Læseren skal forstå, hvordan du fx bevæger dig mellem et deskriptivt og mere fortolkende niveau

Undgå kvantificering - fokuser på issues, ikke på personer:

1. Spænd i perspektiver: *"Holdninger til reformen er delte. En holdning er.... En anden er..."*
2. Grupperinger af svar: *"Fire faktorer spiller ind, når forældre beslutter sig for, om deres barn skal i fritidsklub..."*
3. Forskelle mellem grupper: *"Mens pædagoger peger på lærer-pædagog-samarbejdet som et vigtigt tema, bringer lærerne ikke selv dette tema på banen. Direkte adspurgte fortæller lærerne, at..."*
4. Ræsonnementer bag et dominerende perspektiv: *"Udskyldelse af det svære valg er et tema, der går igen i interviewene. Det synes at hænge sammen med, at de unge betragter EUD som et valg for livet"*

A photograph of a young child with blonde hair, wearing a blue shirt, climbing a tree. The child is positioned high up in the branches, surrounded by green leaves and sunlight filtering through the canopy.

Afrunding – og tak for i dag

- Vigtigste erfaringer fra dagen
- Forslag til ændringer

